

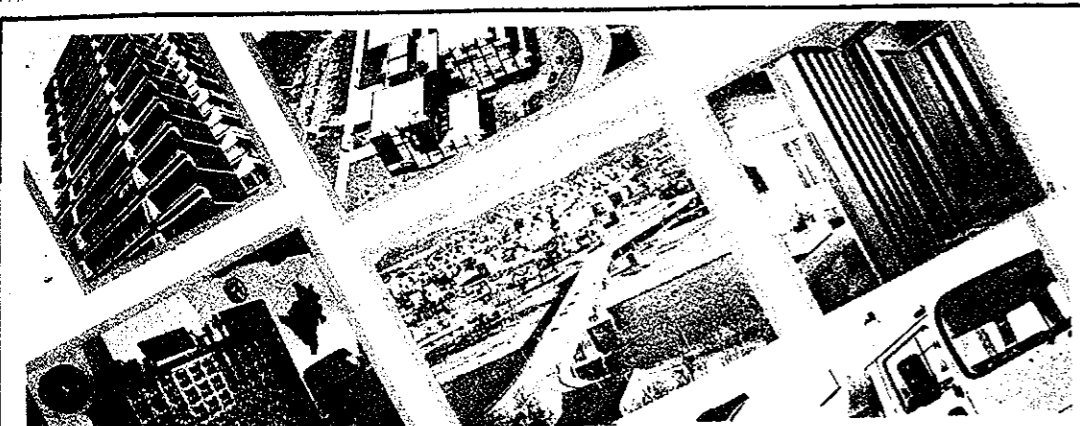
REŠITEV NOVOLETNE KRIŽANKE

Objavljamo nagrajence NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKE, ki je bila objavljena v 12. številki glasila. Na uredništvo smo prejeli 126 rešitev.

- Izžrebani so:
1. SLAVKO ŠTEPEC — TOZD TKI
  2. MAJDA MATJAŠIČ — DSSS — računovodstvo
  3. PATRICIJA STRUPEH, Cankarjeva 1 a, Krško

Vsem izžrebanim čestitamo, knjižne nagrade pa bomo poslali po pošti.

Uredništvo

K. SIMBOL ZA ŽEVILO	S	EVROPSKA TELEVIDA	PAVLIČ ANDREJA	GRADNAR ZORAN AMREZ	G	Z	ZIMSKA IGO	REKA V IUDICI	ANGLEŠKI PESNIK (BENJ) (1832-1882)	SPOJINE ANCIJANIKA METILANIKA	SESTAVIL J. ŽIBIČ	ZOŠKA ABECEDE EVAKI ČEKI	S
POVAŽILO ZA VOJNO SKODO	R	E	P	A	R	A	C	I	J	A		D	T
ŽENSKO IME	E	V	A		A	U		N	O	M	A	D	I
ČAJIČ REFİK	Č	R		O	D	P	A	D	N	I	K		R
ČASNIKAR SKRANJCIŠT MOČNA PTIGA	N	O	V	I	N	A	R		S	N	O	V	I
NIKALNICA	N	I		C	E	J	L	O	N		S	V	E
ROSDNA OBLIKA KRIŠKA (OZGIN)	O	Z	U	N		A	I	R		P	I		S
NAŠ OTOK	V	I	S		J	E	Ž	E	V	K	E		
APARAT ZA OČARANJE	U	J	A	Č	E	V	A	L	E	C		R	T
POJAV BELE ŽIVANJA (URANE)	L	A	K	O	T	A		P	A	V	E	L	
6. ČRKA ABECEDE	E		A	P	A	R	T	M	A		I	D	E
KATALNI ZAMEK	T		1	9	8	7		T	R	A	S	A	T

živa kronika

- Kot pripravnik je sklenil delo:
1. Klemenčič Sandi, strojni tehnik
  1. Deželan Anton, vodja skladišča
  2. Gradišar Vinko, delovodja
  3. Hrastar Jože, avtoklepar KV I
  4. Trivunovič Radovan, ključavničar
- Iz JLA so se vrnili:
1. Berkopec Andrej, avtomehanik
  2. Cimprič Tomaž, skladiščnik
  3. Lužar Zvonko, avtomehanik
  4. Ogorevc Jože, monter VO naprav
  5. Pestak Ivan, monter VO naprav
  6. Pirc Bojan, stavbni klepar
  7. Škedelj Vojko, avtomehanik
  8. Šmajdek Igor, dipl. ing. str.

- V JLA so odšli:
1. Blažič Marjan, orodjar
  2. Kovanušič Zoran, stavbni klepar
  3. Lenarčič Vili, klepar
  4. Nemanič Anton, elektroinstalater
  5. Perko Zlatko, ključavničar — rezkalec
  6. Saje Leopold, monter VO naprav
  7. Štamcar Jože, avtoelektrikar
  8. Zenkič Emir, ključavničar
  9. Željko Jože, elektroinstalater

- Delovno razmerja so prekinili:
1. Hrovat Anton, avtomehanik
  2. Klobučar Andrej, ključavničar
  3. Kužnik Marjan, avtomehanik
  4. Mihajlevič Drago, ključavničar
  5. Mujagič Mustafa, ključavničar
  6. Srebernjak Stane, strugar

PIONIR

Pionir je glasilo kolektiva GIP PIONIR Novo mesto. Izhaja enkrat mesečno v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica: Katjuša Borsan, namestnik Danila Jenko TOZD LO, člani uredniškega odbora: Štetka Šega (Gradbena operativa Novo mesto), Vera Hiti (Gradbena operativa Ljubljana), Ida Slapšak (Gradbena operativa Krško), Branko Lavrenčič (Togrel), Boško Živkovič (Gradbena operativa Zagreb), Drago Popovič (gradbena operativa Metlika), Smilja Kos (Keramika in zaključna dela), Lilijana Žnidaršič (Projektivni biro), Marija Jurekič (Mehanizacija, kovinarstvo, instalacije), Andreja Pavlič (Interna banka), Polona Mlinar (Skupne službe).

Naslov uredništva: PIONIR, glasilo kolektiva GIP Pionir, 68000 Novo mesto, Kettejev drevored 37.

Lektoriranje, tehnična ureditev, stavek, montaža in filmi: DIC Novo mesto. Tisk v Tiskarni Novo mesto.

Letnik XXI.
25. februar 1987
številka 2/196

Ocena rezultatov gospodarjenja v letu 1986

Po statističnih podatkih so se razmere na gradbenem trgu v letu 1986 sicer malenkostno izboljšale, saj so se investicijska izplačila v primerjavi s preteklim letom povečala za okoli 28%, vendar še vedno ne moremo govoriti, da so bili pogoji za gospodarjenje v letu 1986 lahki. Še vedno gradbinci bijemo hud boj za zaposlitev svojih proizvodnih zmogljivosti, enako velja tudi za ostale naše dejavnosti, za katere so se tržni pogoji prav tako zaostriili, kljub vsemu pa lahko ugotovljamo, da so bile naše proizvodne kapacitete tudi v tem letu sorazmerno dobro zasedene. Prav temu se imamo v prvi vrsti zahvaliti, da so doseženi poslovni uspehi po zaključnem računu, o katerih bomo govorili v nadaljevanju, dokaj ugodni.

1. Uresničevanje planov

Plan proizvodnje so realizirali vse temeljne organizacije, tudi tiste, za katere je med letom kazalo, da ne bodo uspele. Na ravni delovne organizacije smo ustvarili 41,7 milijard neto realizacije, kar je 17% nad planirano in za 117% več kot v preteklem letu. Visok odstotek rasti realizacije glede na preteklo leto je seveda v veliki meri posledica rasti cen, ki so dosegle skoraj 96% rast. Cene gradbenih materialov so rasle sicer nekoliko počasneje od povprečja, prav tako tudi cene goriva in energije, izredno visoko rast pa so dosegli osebni dohodki, saj smo želeli v čim večji meri ujeti korak z rastjo življenjskih stroškov.

PIONIR

glasilo kolektiva gip pionir novo mesto

Tako so naši poslovni stroški v globalu presegle planirane, kar ima za posledico nedoseganje planskega pokritja III. Dosežena stopnja pokritja III na ravni delovne organizacije je 3,7%, medtem ko znašna planirana 5,8%. Z negativnim pokritjem III je zaključil le tozd Togrel, ki pa je v primerjavi s prejšnjim letom svoje rezultate kljub temu izboljšal.

2. Zaposlenost, izkoriščenost delovnega časa in osebni dohodki

Povprečno število zaposlenih iz ur se je zmanjšalo s 4.581 v letu 1985 na 4.455 ali za 3%, še vedno pa je za 7% nad planom. Povprečno število zaposlenih po stanju konec meseca pa znaša 4.270 ali za 1% več kot lani. V strukturi izkoriščenosti delovnega časa glede na leto prej skoraj ni sprememb, saj je delež učinkovitih ur le za 0,2%, delež izostankov pa je enak prejšnjemu. Delež nadur se je povečal za 24% v skupnih urah. Povprečni bruto osebni dohodki iz dohodka so se v masi povečali za 158%, povprečni čisti osebni dohodek na delavca pa se je povečal za 139% in znaša na ravni DO 101.575 din.

Za gospodarstvom Slovenije zaostaja Pionir z osebni dohodki za okoli 10% (po-

datek za gospodarstvo je za obdobje I—IX/86), z visokimi gradnjami pa nekako lovimo korak.

3. Celotni prihodek, dohodek in njegova delitev

Celotni prihodek znaša na ravni DO 41,6 milijard, kar je za 6% nad planiranim in za 96% več kot v preteklem letu. Doseženi dohodek je višji od planiranega za 29% in za 168% večji ko leto prej, čisti dohodek pa presega plan za 25% in je za 156% večji kot v preteklem letu. V strukturi dohodka so velik porast dosegle obveznosti iz dohodka. Te so za 208% večje kot prej in presegajo plan za 38%. Osebni dohodek in skupna poraba so za 166% višji kot v preteklem letu in presegajo plan za 30%, kritična pa je ponovno akumulacija. Ta se je v absolutnem znesku povečala za 1,77%, vendar pa njen delež v dohodku pada. Prav tako tudi ne dosega planirane akumulacije. Izgube sicer ne izkazuje nobena temeljna organizacija, so pa nekatere zaključile poslovno leto na robu rentabilnosti in te bodo morale sprejeti učinkovite ukrepe, da bi se v letu 1987 poslovanje izboljšalo.

4. Izvajanje resolucij in družbenih dogovorov

Z ozirom na interne samoupravne splošne akte usklajujemo razporejanje dohodka z družbenimi usmeritvami na ravni delovne organizacije. Gledano z vidika delovne organizacije kot celote smo tudi v letu 1986 zadostili osnovni resolucijski zahtevi, ki določa, da smejo osebni dohodki in skupna poraba rasti le skladno z rastjo dohodka. Tako znaša rast dohodka 168% v primerjavi s enakim obdobjem prej, osebni dohodki in skupna poraba pa so porasli za 166%. Ugodna sta tudi kazalec dohodek na delavca in dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva. Prvi je za 176% večji kot prej, drugi pa za 10%; slabša kot v preteklem letu pa sta kazalca akumulacije na povprečna uporabljena poslovna sredstva, celotni prihodek na materialne stroške ter akumulacija v dohodku. Kakšna so naša razmerja glede na doseženo razmerje v panogi, bo mogoče vedeti šele, ko bodo na voljo panožni kazalci.

Medtem ko še pripravljamo o doseženih poslovnih uspehih v letu 1986, pa smo že krepko v tekočem poslovnem letu, za katerega se obetajo prav taki ali še težji pogoji za gospodarjenje kot so bili v letu 1986. Poleg vseh obstoječih problemov in težav, ki smo jih že nekoliko vajeni, moramo še z vplivi sprememb nekaterih sistemskih zakonov, zlasti zakona o ugotavljanju celotnega prihodka in dohodka, ki bodo bistveno zaostriili pogoje za pridobivanje dohodka. Predvsem bodo posegli v politiko delitve dohodka, v oblikovanje sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, ki bodo v tesni odvisnosti od produktivnosti dela in doseženih rezultatov delovanja. Novi predpisi pa naj bi zlasti preprečili pridobivanje in razporejanje inflacijskega dohodka, torej dohodka, ki ni rezultat dela delavcev, zato bodo v tem letu še posebej prišli do izraza iskanje notranjih rezerv, prihrank pri vseh materialnih stroških in dvig delovne storilnosti.

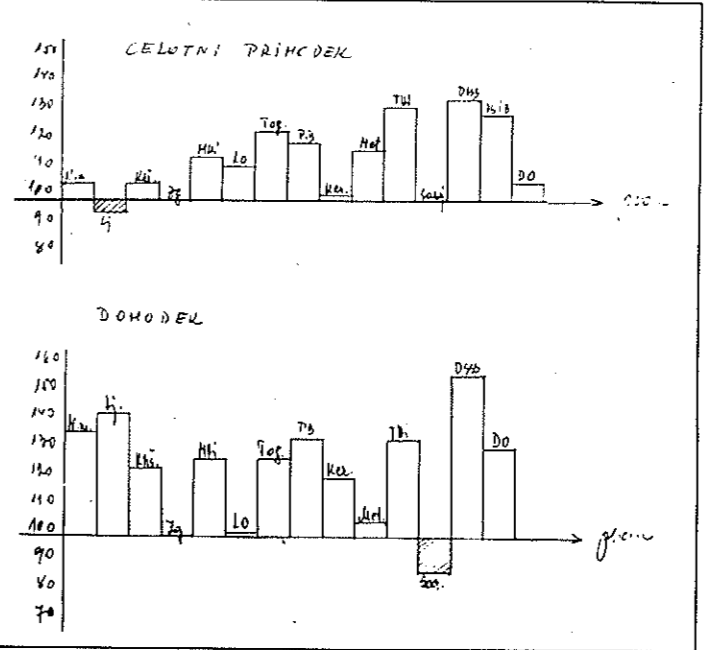

Table with columns: TOZD, Cel. prih., Dohodek, Čisti doh., Del. ČD za OD in SP, Del. ČD za AK, Doh. za del., AK v DOH. Rows include TOZD H.a., TOZD L.j., TOZD L.r.s., TOZD Zag., TOZD MKI, TOZD LO, TOZD Tog., TOZD PB, TOZD Ker., TOZD Metl., TOZD TKI, TOZD za inž. Saraj., DSSS, DS IB, DO.

Opomba: Podatki so ooo din

Fomen oznak: DOH - dohodek, ČD - čisti dohodek, OD - osebni dohodek, SP - skupne porabe, AK - akumulacije

Stanje varstva pri delu v letu 1986

Največkrat so kazalci med seboj tesno povezani. To lepo kaže »oblika« — vbod, »materialni povzročitelj« — žebelj in »vzrok« — neuporaba osebnih varovalnih sredstev. Neuporaba osebnih varovalnih sredstev lahko poimenujemo tudi s kršenjem varnostne in delovne discipline. Zakon o spremembi zakona o varstvu pri delu okarakterizira to za hujšo kršitev delovne obveznosti, tako za delavca kot za njegovega vodjo.

I. POŠKODBE PRI DELU

V letu 1986 smo imeli v GIP Pionir Novo mesto 334 poškodb pri delu, kar pomeni v indeksu na vse zaposlene 8,5%. V primerjavi z letom 1985, ko smo imeli 305 poškodb oziroma 7,5%, se je stanje nekoliko poslabšalo.

Med poškodbami smo imeli eno smrtno težjega značaja in eno smrtno poškodbo.

Table with columns: poškodb, glava, obraz, oči, roke, prsti rok, telo, noge

Pri analizi poškodb se poslužujemo treh ustaljenih kazalcev:

- a) oblika poškodbe: kako je prišlo do poškodbe, b) materialni povzročitelji: kaj je delavca poškodovalo, c) vzrok: zakaj se je delavec poškodoval.

- V letu 1986 so ti kazalci naslednji: a) Najpogostejša »oblika« poškodb pri delu: udarec predmeta, padec predmeta, vbod, padec na isti ravni, stisnjenje; b) Najpogostejši »materialni povzročitelj« je: gradbeni material, tla, ročno orodje, žebelj, tujek; c) Glavni »vzroki« poškodb pri delu so: nepravilni del. postop., neuporaba os. varov. sred., pomanjkanje del. izkušenj, spolzka tla, neočišč. gr. les. žebelj.

poškodb glave in oči. Te poškodbe so običajno najbolj občutljive in puščajo trajne posledice, če že ne invalidnost. Prikazana analiza poškodb pri delu je za celotno delovno organizacijo GIP Pionir. Prav je, da si pogledamo tudi stanje poškodb pri delu po tozdih. Pri tem uporabljamo naslednje kazalce:

Table with columns: TOZD, število, %, resnost, pogostost. Rows include Gr. sektor Novo mesto, Ljubljana, Krško, Zagreb, Zaključna dela Metlika, TOZD MKI, TOZD LO, TOZD TOGREL, TOZD Keramika, TOZD PB, DSSS, DS IB, DS DS, TKI, DO.

Opomba: Rezultati poškodb pri delu po tozdih se razlikujejo od analize po ustaljenih kazalcih zaradi neuskkljenosti bolniških listov s prijavi. Za oceno »pogostosti« in »resnosti« uporabljamo že ustaljeno primerjalno tabelo:

Table with columns: ocena, pogostost, resnost. Rows include prav dobro, dobro, slabo, zelo slabo.

Resnost ima v tozdu Gradbeni sektor Novo mesto oceno »zelo slabo« zato, ker so imeli v prejšnjem letu eno poškodbo s smrtnim izidom. Pri taki poškodbi se pri izračunu resnosti upošteva 7500 dni izostanka

II. STRUKTURA IZOSTANKOV

Pred izračunom stroškov zaradi poškodb pri delu je prav, da si pogledamo strukturo vseh izostankov v letu 1986.

- število poškodb pri delu, — odstotek %: število poškodb na 100 zaposlenih, — resnost: izpadli delovni dnevi v primerjavi na opravljene delovne ure (na 1,000.000 ur), — pogostost: število poškodb pri delu na opravljene delovne ure (na 1,000.000 ur).

Table with columns: TOZD, število, %, resnost, pogostost. Rows include Gr. sektor Novo mesto, Ljubljana, Krško, Zagreb, Zaključna dela Metlika, TOZD MKI, TOZD LO, TOZD TOGREL, TOZD Keramika, TOZD PB, DSSS, DS IB, DS DS, TKI, DO.

Opomba: Rezultati poškodb pri delu po tozdih se razlikujejo od analize po ustaljenih kazalcih zaradi neuskkljenosti bolniških listov s prijavi. Za oceno »pogostosti« in »resnosti« uporabljamo že ustaljeno primerjalno tabelo:

Table with columns: ocena, pogostost, resnost. Rows include prav dobro, dobro, slabo, zelo slabo.

Kot osnovo za razmišljanje o tej problematiki si pogledajmo, koliko smo lani delali in koliko izostajali:

III. STROŠKI POŠKODB PRI DELU

Stroške, ki nastajajo zaradi poškodb pri delu, delimo na vidne (direktne) in nevidne (indirektne).

— učinkovite delovne ure: 7,034.080 ur ali 77,9%
— izostanki: 1.995.364 ur ali 22,1%
skupaj: 9,029.444 ur ali 100%
Nekateri izostanki kot letni dopust, državni prazniki, izostanki za izobraževanje in podobno so planirani, je pa še veliko ostalih izostankov, ki bi jih lahko zmanjšali.
Poglejmo si najprej strukturo vseh izostankov v letu 1986

Table with columns: A. PLAČANI IZOSTANKI, B. BOLEZININE, C. NEOPRAVIČENI IZOSTANKI, D. NEPLAČANI IZOSTANKI, SKUPAJ A — D = 1,995.364 ur ali 22,1%

III. STROŠKI POŠKODB PRI DELU

Stroške, ki nastajajo zaradi poškodb pri delu, delimo na vidne (direktne) in nevidne (indirektne).

Table with columns: A. Vidni stroški, B. Nevidni stroški, SKUPAJ A + B = 345,564.030 din

IV. UKREPI ZA BOLJŠE VARSTVO PRI DELU

V lanskem letu se je stanje poškodb pri delu v primerjavi z letom 1985 celo malo poslabšalo. Če želimo, da izostanki z dela ne bodo poslabšali že tako težak položaj v gradbeništvu, bo potrebno zmanjšati tako izostanke zaradi poškodb pri delu kot splošne bolniške. Upoštevati je potrebno naslednje osnovne ukrepe:

Program dela za leto 1987

Program dela za leto 1987 smo zastavili na »Dogovoru in usmeritvah za delo v letu 1987« za uresničevanje srednjeročnih planskih ciljev GIP Pionir Novo mesto za obdobje 1986 — 1990, ki ga je sprejel strokovni kolegij DO v mesecu juniju 1986, usmeritvah družbenopolitične skupnosti in družbenopolitičnih organizacij v kolektivu in izven njega.

Še posebej želimo, da bi v letu 1987, ki prinaša v sistemskem smislu vrsto sprememb in dopolnitev obstoječih zakonov, katerih vsebina bo prav gotovo v veliki meri vplivala na poslovno politiko v gradbeništvu, za obnašanje posameznikov in celote sproti in čim kvalitetnejše posredovali pravočasne, popolne in kvalitetnejše informacije. Te naj bi služile posameznikom, delegatom, družbenopolitičnim organizacijam in drugim kot dobra opora za samoupravne odločitve in potrebne dejavnosti za doseganje boljših rezultatov in seveda s tem tudi večjega zadovoljstva in socialne varnosti v dokaj težkih družbenoekonomskih razmerah.

Obsežne naloge v zvezi z obveščanjem, ki jih vsebuje ta program, bomo lahko in uspešno uresničevali le, če bomo vsi dejavniki v delovni organizaciji (tozdi, IB, DSSS in DS DS kot tudi posamezniki) pripravljali ustrezne in pravočasne informacije oziroma gradiva za objavo.

- 1. Vodstveni kader naj ne opravlja samo kontrolo nad kvaliteto dela in roki, ampak tudi poostreno kontrolo izvajanja varnega dela: uporaba osebnih varovalnih sredstev, izvajanje tehničnega varstva, poučevanje delavcev ipd.
2. Vzroke vsake težje, smrtne in kolektivne poškodbe pri delu naj bi obravnavali samoupravni organi tozda in kritično ocenili odgovornost delavcev, ki pri tem niso opravili svojih nalog, da bi preprečili vzroke poškodb.
3. Posvetiti je potrebno izobraževanju, predvsem pa uvajanju novih delavcev v delo večjo pozornost.
4. Dosledno izvajati dela po zahtevah tehnoloških laboratorov, ki jih izdelujejo priprave dela in služba varstva pri delu.
5. Koristiti znanje in sposobnost delavcev službe varstva pri delu pri reševanju vsakodnevnih nalog. EDO FRANTAR, varn. inž.

celovitem poslovanju, doseženih uspehih, izpolnjevanju planov, finančnih zadevah pa tudi o proizvodnih dosežkih in odnosu na gospodarski plan. Zadolžen: ekonomski biro.

2. Tako kot do sedaj bomo sprotno v vsaki številki poročali o vprašanih, ki zadevajo položaj, pravice, obveznosti, odgovornosti delavcev v tozdih in DSSS v delovanju samoupravnih organov. To bomo opravljali z objavljanjem izveščevalcev s sej vseh samoupravnih organov v Obveščevalcu.

3. O sprejemanju samoupravnih splošnih aktov bomo poročali sproti, v ta namen pa potrebujemo kratka zgoščena poročila, ki bi opredelila bistvo in namen posameznega sprejetega akta. Zadolžena: splošna služba.

4. V sestavkih, ki bi morali biti objavljeni v vsaki številki, bo glasilo poročilo o doseženi storilnosti pri delu v posameznih tozdih in DO. Pri tem bomo analizirali vzroke za eventualno neustrezno storilnost, kot so slaba organizacija dela, pomanjkljiva delovna disciplina, veliki izostanki z dela, bolniška itd. V kolikor bo uredniški odbor dobil od ustrezne strokovne službe sprotne mesečne podatke bo te podatke vsak mesec objavjal in jih komentiral.

5. Glasilo bo poročalo o poslovanju posameznih organizacijskih enot, tozdv, DSSS in IB. V ta namen potrebujemo kratka poročila z gradbišč in posameznih delovnih enot. Poseben poudarek pri takšnem poročanju bomo dali raznim oblikam združevanja dela in poslovnega sodelovanja, ki so razvite oziroma nastajajo v delovnem procesu.

6. Ocenjevali bomo poročila o delovanju posameznih služb (služba varstva pri delu, služba za razvoj in organizacijo poslovanja, izobraževalno središče, kadrovska služba itd.) Zadolžene: zgoraj omenjene službe.

- 7. Pisali bomo tudi o uveljavljanju delegatskega sistema, delovanju na nivoju izvoljenih delegatov in konferenc delegacij, uspehih in težavah v zvezi s tem. Zadolženi: strokovne službe, samoupravni organi in DPO.
8. Večji poudarek v glasilu bomo dali življenju in delu delavcev na gradbiščih, pogojih za delo, kakor tudi življenju v posameznih domovih.
9. V glasilu želimo več pisati o naših odnosih med DO, tozdi, DSSS in KS, kjer živijo in uresničujejo del svojih ustavnih pravic naši delavci.

— se učnovzgojne vsebine očistijo nepotrebne splošne-ga balasta in sledijo razvoju ter tehnološkemu napredku panoge;

— izvajanje proizvodnega dela, praktičnega pouka in pripravnosti mora biti nadzorovano, da bo zagotovljen maksimalni uspeh v najkrajšem možnem času.

Nekateri si močno želijo, da bi zopet uvedli stare poklicne šole, ki da so dajale najboljše kadre. Tega reforma prav gotovo ne bo prinesla, ker bi to pomenilo korak nazaj v oblikovanju sodobnega sistema šolanja. Vse kaže na to, da prenova programov ne bo dokončana v tem letu, z njo pa seveda ne gre hiteti. Vedeti moramo, da je obvladovanje reformnega procesa, ki zajema hkrati vse srednje izobraževanje, izredno obsežno ter strokovno izjemno zahtevno delo, odgovorno pa je hkrati tudi politično. O tem pričča tudi to, da so na zadnji seji CK ZKS razpravljali o tej problematiki celih devet ur. Na vprašanje, kaj nam bo prinesla reforma srednjega usmerjenega izobraževanja, še ne moremo odgovoriti, prav pa je, da gradbinci ostajamo pri svojih zahtevah, ki smo jih jasno opredelili in utemeljili.

VLASTA TOMAZIN

**Zidar
že
ne bo!**

Od 1530 razpisanih učnih mest na srednjih gradbenih šolah v Sloveniji se je v tem šolskem letu v šole vpisalo le 1040 učencev, od katerih je kar 583 iz drugih krajev Jugoslavije (največ iz okolice Varaždana, Čakovca ter iz BiH in Srbije).

Ti podatki zgovorno pričajo o premajhnem zanimanju mladih iz Slovenije za zidarske, tesarke, pleskarske in druge gradbene poklice. Ne pomagajo niti bistveno boljši študentski pogoji, kot so v drugih gospodarskih panogah. Gradbena podjetja v Sloveniji ponujajo učencem brezplačno bivanje in hrano v dijaških domovih, kupujejo jim učne pripomočke, delovna in zaščitna sredstva, pa tudi žepnine dobijo nekaj, odvisno pač od učnega uspeha. Kljub temu je

(Nadaljevanje na 8. strani)

nost' je torej pripomoček, ki nakazuje pota in načine, da se približamo razvojnim dosežkom na Zahodu in na Vzhodu. Je izraz iskanja nove identitete Pionirja, ki mora okvire svojega delovanja postaviti na raven evropskih, oziroma svetovnih standardov, normativov in kriterijev. Pionireka predstavlja izziv vsem Pionirjem strokovnjakom in delavcem, da sprostijo svoje inovacijske in investicijske iniciative, da se vključijo v kreativno delo, skratka, da pristopijo k sodobnim in prihodnjim imperativom nenehnih delovnih sprememb. Lahko bi tudi rekli, da je Pionireka mobilizacijski dokument vseh Pionirjev delavcev, s katerimi hočemo dati po eni strani vizijo pospešenega razvoja in boljšega jutri, po drugi strani pa tudi zahteve in naloge, ki jih moramo brezpogojno izpolniti, da bomo nakazano vizijo dosegli. Menimo, da so Pionirjevci že z dosedanjimi dosežki dokazali, da imajo moči, znanja in hotenja, da bodo udeleženi tudi opisan program.

Seveda se moramo sprijazniti tudi s tem, da bodo nekateri nevedno zmajevali z glavami in razmišljali, kaj pa hočemo mi proti razvitemu svetu, kje pa smo s svojim znanjem in tehnologijo, nima smisla in podobno. Menimo, da moramo taka razmišljanja brezobzirno zavrniti in se v takih primerih spomniti svetlih dogodkov iz preteklosti, ko smo premostili še večje razlike in težave. Takim moramo dati za zgled Trubarja, Prešerna, našo NOB, Elan ali pa Pionirjevo angažiranje v inozemstvu. Tam, kjer je bilo znanje, hotenje in moč, tam je bil tudi uspeh, smo enkrat že omenili. In prav je, da še enkrat podčrtamo, da vse to pri Pionirju imamo in torej tudi možnosti, da se vključimo v inovativno in informacijsko družbo, ki se je nekje že pričela. Ne bo pa to lahko, toda izplačalo se bo!

Osnovni cilj in moto Pionireke ter množične inventivne dejavnosti je »korak pred drugimi«. Opredelitev tega cilja je sicer kratka, njegova vsebina pa je izredno zahtevna in smela. Ta globalni cilj namreč zahteva, da smo korak pred drugimi pri vseh poslovnih funkcijah, nalogah in aktivnostih. Zavedamo se, da je to dolgoročno zastavljena naloga, ki velja v prvi fazi za slovenske in jugoslovanske razmere, glede na to, da se srečujemo tudi na evropskih in svetovnih tržiščih, velja v drugi fazi tudi za evropske in svetovne razmere.

**Kaj
nam bo
prinesla
reforma
srednjega
usmerjenega
izobraževanja**

Letos teče že šesto leto, odkar poteka šolanje srednješolcev po sistemu, oziroma zakonu o usmerjenem izobraževanju. Ugotavljam, da v večini OZD reforme šolstva že v začetku niti sedaj, ko so nam znane evalvacijske raziskave, nismo sprejeli za svojo, temveč spremenjen način šolanja sprejemamo kot dodatno obremenitev OZD, tako finančno kot fizično, kar je reforma tudi dejansko prinesla. Prav tako še nismo pozabili, da so pripombe združenega dela ob rojevanju usmerjenega izobraževanja leta 1981 naletele na gluha ušesa, da so se mnoga naša predvidevanja uresničila in da smo bili dejansko nepripravljeni prevzeti tako veliko breme izobraževanja (izvedba proizvodnega dela in pripravnosti). Učenci iz šole prihajajo usposobljeni za začetek dela,

Odgovornost do višje kvalitete našega glasila Pionir tako glede informiranosti samoupravljalcev kot funkcije, ki jo opravlja kot medij v marketingu, je namreč nedeljiva.

JAKOB
ANDOLJŠEK

Razmišljanje in ukrepe za intenziviranje pretoka teh informacij prepuščam sodelavcem, ki se s tem področjem ukvarjajo poklicno, predvsem pa odgovornim komisijam pri organih družbenopolitičnih organizacij delovne organizacije.

**Znanje in inovacije
so osnova za nadaljnji
razvoj GIP »Pionir«**

Mag. Janez Gabrijelčič ob otvoritvi razstave inovacij v naši avli. To je prva od razstav, ki jih predvidevamo organizirati v letošnjem koledarskem letu. (Foto: Borsan)

V Jugoslaviji se nahajamo v zelo težkih in zapletenih gospodarskih razmerah. To se odseva na dogajanja tudi pri GIP Pionir, ko se vsakodnevno srečujemo z nemajhnimi problemi praktično v vseh poslovnih funkcijah. Vsa ta dogajanja pa nas ne puščajo neprizadete. Nasprotno. Z vsemi močmi težimo k temu, da nepravilnosti in probleme odpravljamo pri sebi in najprej pometemo pred svojim pragom.

Neprižadeti ne smemo biti glede na gospodarska gibanja v razvitem svetu. Tako dežele na Zahodu in Vzhodu vedno znova iščejo in razvijajo tehnologije, ki povečujejo gospodarsko in družbeno učinkovitost. V tem smislu se prepričujemo med razvitim in nerazvitim svetom ne zmanjšuje, temveč povečuje. Če bi na ta dejstva gledali pesimistično, vdani v usodo ter z upanjem, da nam bo nekdo tretji pomagal, bi se kratkoročno in dolgoročno motili ter strateško izgubili stik z dosežki prodornih ekonomij.

Pot za rešitev iz nakopičenih problemov je v nas samih, da spremenimo vzorec našega vedenja, da aktivno in na pod-

lagi znanja začnemo reševati kratkoročne probleme in da se z zagrizenostjo in optimizmom borimo za skupno postavljene cilje.

Vedeti pa moramo, da v težkih časih razni apeli nič ne pomagajo, da veliko ne koristi niti pobožni volonterizem ter kampanjski način dela. Učinkovito in uspešno se težave rešujejo samo z dobro zastavljenimi programi, z domišljenimi in strokovno podprtimi projekti ter aktivnostmi, ki celovito, sistematično in znanstveno poglobljeno obravnavajo problematiko.

In v tem smislu smo pri Pionirju zasnovali program imenovan PIONIREKA ter množično inventivno dejavnost z geslom »Imaš idejo, na dan z njo«. Hitro, zelo hitro se namreč približuje 21. stoletje in s tem tudi 3. tisočletje. Razviti svet naravnost galopira v ta čas z novimi tehničnimi, tehnološkimi in organizacijskimi rešitvami. Kdor se ne more ali noče vključiti v to neizprosno dirko, bo usodno zaostal in vegetiral iz dneva v dan na obrobju razvojno učinkovitih gospodarstev.

Pionirika ter z njo povezana množična inventivna dejav-

Iz zgornje definicije, ki je povzeta iz »Encyclopedia of Advertising« F. P. Inc. N. Y. 1970, v celoti pa tudi prevzeta v razmišljanja o vlogi marketinga v jugoslovanskem združenem delu, torej lahko razberemo:

— da imajo odnosi z javnostjo kot dejavnost gospodarske organizacije določene cilje in s tem vrednosti,

— da je tudi interni časopis medij, s pomočjo katerega delovna organizacija pri skupinah ljudi zunaj in znotraj DO realizira te cilje.

V praksi tujega in jugoslovanskega tržišča je preverjena ugotovitev, da je ena od posebnosti tržišča investicijske potrošnje tudi, da ima področje odnosov z javnostjo poleg osebne prodaje (stikov) od vseh instrumentov marketinškega spleta pomembnejšo vlogo, večjo od ekonomske propagande ali celo ukrepov pospeševanja prodaje.

Z mogoče malo »težjim« uvodom želim podpreti trditev, da glasilo Pionir ni samo glasilo »internega« značaja, kronist jubilejev, športnih dogodkov in kadrovskih sprememb, temveč tudi izredno pomemben sestavni del ali instrument tržne funkcije našega poslovnega sistema.

Po razgovoru z delavci, ki so po službeni dolžnosti zadolženi predvsem za redno izhajanje našega glasila, njegovo obliko in delno tudi vsebino, predvsem pa po že kroničnih težavah ob rojevanju vsake številke, sem prišel do zaključka, da se večstranske pomembnosti glasila Pionir ne zavedamo v zadostni meri, nekateri sodelavci pa sploh ne.

Uredništvo glasila utemeljeno pričakuje več prispevkov iz gospodarsko-poslovnega dogajanja in snovanja v naši delovni organizaciji.

Prispevki vodstvenih delavcev tozgov in služb, strokovnjakov proizvodnje, projektive, razvoja in inženiringa, banke in informacijskih služb naj vendar ustvarjajo dobro ime, zaupanje in razumevanje poslovne politike gospodarske organizacije tako v očeh Pionirjevega delavca kot tudi bralca potencialnega potrošnika ali poslovnega partnerja.

Vsekakor ne smemo zane-mariti, da ima naše glasilo izredno pomembno vlogo na področju informiranja vseh delavcev o samoupravnih družbenopolitičnih in delegatskih aktivnostih v naši DO ter v neposrednem okolju, kjer se pojavljajo posamezne organizacijske enote Pionirja.

Zadolženi: DPO in pristojne službe.

10. Da bi spodbujali delavce k čim večji storilnosti, bomo uvedli rubriko, v kateri bomo predstavili najbolj uspešne brigade v preteklem mesecu, četrtletju, ki bo dosegla največji odstotek prekoraitve norm.

Zadolžena: računovodska služba.

11. Glasilo bo poročalo o delovanju in prizadevanju organizacijskih oblik SLO in DS, ki so razvite v DO, posameznih tozdvih ter DSSS.

Zadolženi: referent za vojaške zadeve in komite za SLO in DS.

12. Glasilo bo poročalo o delovanju DPO v delovni organizaciji.

Zadolženi: nosilci zgoraj omenjenih dejavnosti.

13. Poročali bomo o delovanju športnega društva in raznih drugih oblikah družbenega življenja, kulturnega udejstvovanja, oddiha in rekreacije.

14. Glasilo bo objavljalo morebitne kritične prispevke ali soočenja stališč in mnenj, ki bi jih morebiti v posameznih zadevah prejelo od delavcev, delovnih skupin ali DPO.

15. Glede na aktualnost bomo program tudi med letom dopolnjevali in vanj vključili vse tiste naloge, ki se bodo pokazale kot potrebne.

Odgovorna urednica:
KATJUŠA BORSAN

**Namesto
uredni
kovega
uvoda**

Odnosi z javnostjo (Public Relations) predstavljajo dejavnost gospodarske organizacije, ki je usmerjena na eno ali več skupin ljudi, kakor na primer na:

- zaposlene v delovni organizaciji,
- potrošnike,
- poslovne partnerje,
- z namenom ustvarjati dobro ime, zaupanje in razumevanje poslovne politike gospodarske organizacije, in sicer s pomočjo medijev kot so:
  - interni časopisi (npr. tovarniški),
  - letna poročila
  - časopisi,
  - radio, TV in podobnimi.

PREZENTACIJA PROIZVODNJE GIP PIONIR

Prva, izmed petih planiranih predstavitev naše dejavnosti in proizvodov v letošnjem letu

Pravzaprav v svetu že davno ne več nov, pri nas pa tudi že marsikje uveljavljen način prezentiranja dejavnosti in proizvodov je slednjič našel odprta vrata tudi v naši delovni organizaciji. Vedno večji je poudarek na industrijski dejavnosti, intenzivnejša je raziskava tako domačega kot tujega tržišča, ki je danes še kako pomembna za plasma proizvođačev potrebnega materiala v celotni gradbeni operativi in

Ing. Anton Virc

novom dijelu proizvodnje, koja je na ovom privrednom području manje poznata. Opće prestrojavanje privrede u svijetu, a posebno u Jugoslaviji, primorava nas na pronalaženje novih proizvodnih asortimana. Razumljivo je da su naši industrijski proizvodi vezani na reprodukcijski lanac investicijske potrošnje. Prema osnovnim karakteristikama proizvoda, pravila marketinga nalažu nam, da vas pozovemo kao uticajne privrednike jednog od najinteresantnijih segmenata tržišta Jugoslavije, te da vam u zajedničkom naporu sa RO Brodomaterijal Rijeka pokušamo prezentirati taj dio djelatnosti Pionira. Kod pripreme predstavljanja vodilo nas je i saznanje da značajni putevi na svjetsko tržište vode preko našeg najvećeg prozora u svijet, naše Rijeke.

proizvodnji, bolj organizirano trženje, marketing zahteva nov pristop, već akcij in oblik za uveljavitev in ohranitev imagea (slika, podoba) DO. En izmed takih načinov je »prvi poizkus« prezentacije GIP Pionir, ki je bil v sodelovanju z Brodomaterijalom pod naslovom Tehnična konferenca proizvodov 10. februarja 1987 v Klubu privrednika na Reki.

Udeležence je v imenu delovne organizacije GIP Pionir pozdravil Dragutin Franić iz našega predstavništva na Reki, v nadaljevanju pa je govoril direktor tozda TKI inž. Virc:

»...Neočekovano brojčani odziv s vaše strane priznanje je našem domaćinu Brodomaterijalu i našoj radnoj organizaciji u pokušaju da sa predstojećom promocijom ili tehničkom konferencijom proizvoda realiziramo predstavljane asortimana radne organizacije Pionir Novo mesto u

Predstavnici pojedinih OOUR proizvođača će rado odgovoriti na vaša pitanja o našim:

- mogućnostima u resoru proizvodnje i montaže prefabriciranih objekata i elemenata iz betona i armiranog betona,
- o našim nastojanjima na području razvijanja i proizvodnje aparata za mjerenje i reguliranje hidrauličnih sistema i strojeva,
- o našim kooperacijskim i samostalnim proizvodima na području prerade limova u svrhu instalacijskog opremanja svih vrsta objekata,
- želimo vam prikazati uzorke proizvoda harmonika i preklopnih vrata, kao prvog proizvođača u Jugoslaviji koji se uspješno nose sa poznatom konkurencijom u Evropi,
- možda će vas zainteresirati program proizvodnje kalijevih peći i prezentirani eksponat kombinirane montažne toplozračne peći,
- sa komunalcima i drugima zaštićenim za protupožarnu zaštitu želimo porazgovarati o naporima za adekvatno opskrbljivanje njihovih potreba.

Želimo vam ponuditi naše kapacitete na širem području saradnje po vrsti i opsegu asortimana novih usluga i proizvoda. Činimo napore da se uključimo na tržište, tako da povećamo suradnju od Umaga do Splita. Ne gajimo iluzije da je naše graditeljstvo ravno sa visoko razvijenom brodogradnjom, ali smo ubedjeni da se

Del proizvodov TOZD MKI.

možemo uključivati u nju sa pojedinim proizvodima...«

Teh nekaj stavkov, povzetih iz govora inž. Virca, je samo delček podane slike o namenu promocije Pionirja in medsebojnem sodelovanju na reškem področju in okolici.

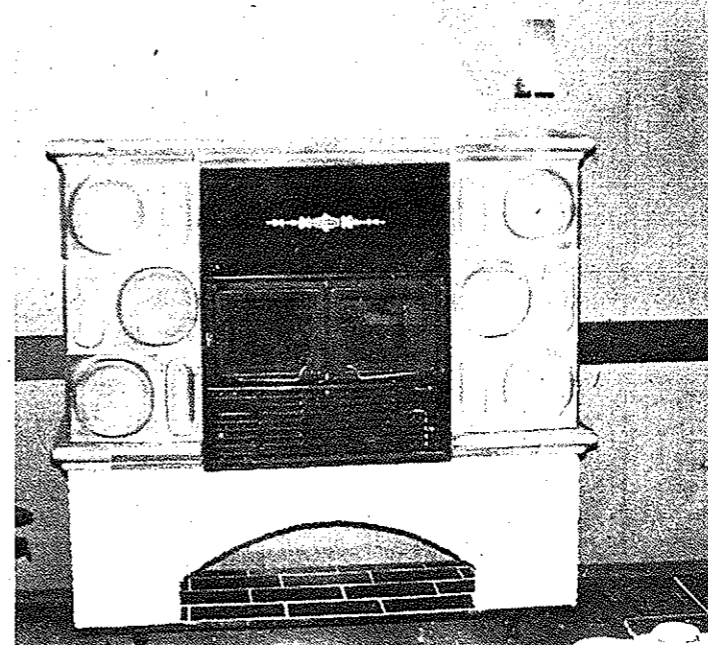
Po ogledu filma o Pionirjevi dejavnosti so udeleženci prejele naše reference in prospektni material, si z zanimanjem ogledali razstavljene eksponate in fotografije ter mnogi izmed njih navezali tudi prve kontakte s posameznimi predstavniki tozdov. Namen skupnega sodelovanja in skupne predstavitve z Brodomaterijalom ni bil samo obvestiti vse prisotne, tako predstavnike tržnega kot tudi nabavnega in prodajnega področja, kje in kaj lahko prodamo, temveč priti do spozna-

nja, kateri in kakšni so tisti problemi, ki se pojavljajo pri potrošnikih strošitev ali investitorjih. Skupno naj bi jih uspešno reševali.

Prva promocija, možnost in želja prodora na tržišče tudi na tak, tako imenovan pristen, potencialnemu kupcu, dobavitelju, investitorju, skratka interesentu bližji, konkretniji, informativno popolnejši in tako rekoč takojšnji način, saj je bila zaželena informacija

prek zastopnikov tozdov podana na mestu samem, je torej za nami.

Mnenje večine prisotnih, s katerimi smo govorili, je, da bi se takih in podobnih oblik morali posluževati tudi v bodoče in to vsako leto znova na vseh področjih naše domovine, kjer želimo, hočemo in moramo biti prisotni. Kakšni bodo dejanski rezultati akcije v celoti, pa bo zaslediti v bližnji prihodnosti.

Na predstavitvi naših proizvodov je tudi vzorčni model peči za kaderskega kupca, ki opravlja distribucijo po celi Ameriki, firme ALTERNEGRIES KOVANSWILLE CVIBEK KANADA v sodelovanju z proizvajalcem vložkov Gorenje iz Vranja.

Udeležencem Brodomaterijala — maloobmejni promet Buje Vitomir Katović je rekel:

»Sodeloval sem že na več promocijah. Današnja je še posebno uspešna predvsem zato, ker prek vaših strokovnjakov na vsa zastavljena vprašanja nudite tudi ustrezen odgovor. Osebnostno sem prepričan, da bodo v mojem domu kmalu montirana vaša vrata pioglas, želim pa, glede na današnji razgovor z vami, oziroma obljubljam, da bomo poskušali plasirati vaš program oziroma vsaj del programa na italijansko pa tudi češko področje, kjer imam zaradi dolgoročnega poslovanja že bogate izkušnje in vidne rezultate.«

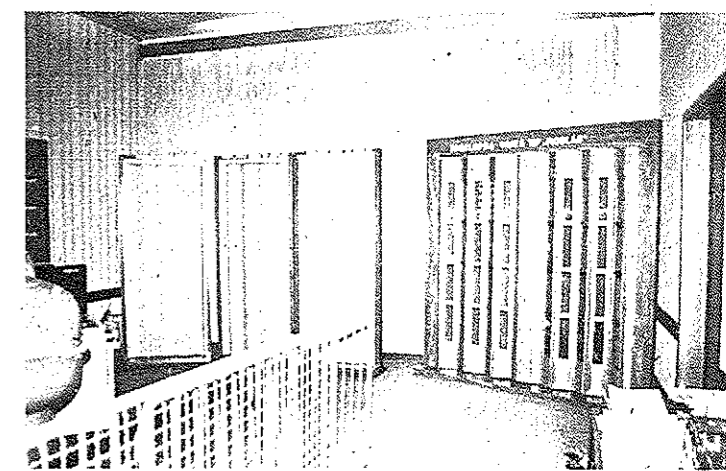
Pomočnik direktorja Veletrgovina — Brodomaterijal Vinke Starčević:

»S Pionirjem smo že uspešno sodelovali pri gradnji mnogih objektov doma in na zahtevnem tržišču v Libiji, z današnjo predstavitvijo pa je bila podana še realnejša slika vaše dejavnosti, ki je dokaj pestra. Gradili bomo na tem, da okrepimo in obnovimo naše sodelovanje, tako v plasmaju proizvodov kot tudi v prokrivanju področja gradbene operative. Brodomaterijal v svoji politiki razvija sistem kompletnega odnosa s

partnerjem z zagotovitvijo obojestranskih interesov. V kratkem bomo v diskontu Kukuljanovo in Krnjevo, ki delujeta po sistemu; sve za kuću, sve za stan, in se nahajata eden na vходу in drugi na izhodu mesta, razstavili Pionirjeve eksponate, prav tako pa bodo le-ti odstej vedno prisotni tudi v »Robni kući«, kjer bomo kupcu postregli tudi z vsemi informacijami. Temelji so postavljeni, vsak dan poslušamo vašo reklamo za počitniško naselje Stinica; tudi tu so postavljeni temelji med nami in vami, potrebno pa jih je sedaj spraviti v življenje in na njih sadovih graditi naprej.«

Pomočnik direktorja za marketing v tozdu TKI Jaka Andoljšek:

»Res je, da se je misel organizirati promocijo rodila prav na osnovi prvih prijemov v trženju, marketingu, in to ne samo v miselnosti in poslovni funkciji, temveč zaradi mnogih aktivnosti, ki so neobhodno potrebne za doseganje zadanih marketinških ciljev. Kljub nekaterim težavam in problemom je predstavitev zaživela morda resnično ne v celoti tako, kot smo načrtovali, vendar z izkušnjo in za spoznanje smo bogatejši, že snujemo priprave za naslednjo predstavitev v Zagrebu.«

TOZD LO

letos več kot 50 odstotkov razpisanih štipendij ostalo nepodeljenih!

Zastavlja se vprašanje, kaj mladino odvraca od gradbenišva? Direktor mariborske srednje gradbene šole Valentin Kropivšek je mnenja, da je osnovni razlog za to preslabo poznavanje zaposlitvenih možnosti ter mnenje staršev in ostalih, ki vplivajo na odločitev osnovnošolcev pri izbiri njihovega bodočega poklica, saj so le-ti še vedno mnenja, da je gradbenišvo panoga, kjer še vedno prevladujeta kramp in lopata. Na kratko — vse to je posledica trenutne krize, v kateri se je znašlo gradbenišvo »Poleg tega smo tudi v sistemu usmerjenega izobraževanja,« dodaja Kropivšek, »naredili napako. Razpisi in potrebe v Sloveniji namreč niso usklajene z našo populacijo, saj osemletko končuje okrog 25 tisoč otrok, razpisanih učnih mest v Sloveniji pa je 30 tisoč. Mladi se zato odločajo za druge, bolj atraktivne usmeritve, čeprav za nekatere ni zagotovljena bodoča zaposlitev.«

Pri iskanju odgovora na vprašanje, zakaj se mladi v čedalje manjšem številu odločajo za gradbenike, je treba imeti pred očmi tudi dejstvo, da je gradbenišvo »barometer«

celotnega našega gospodarstva. Prav tukaj se najprej občuti prihod kriznih obdobij, pa tudi prosperiteta družbenega razvoja. Tako je bilo tudi v začetku osemdesetih let.

VSE MANJ MLADIH SE ODLOČA ZA GRADBENE POKLICE

V slovenskih srednjih gradbenih šolah je leta 1984 bilo vpisanih 1098 učencev, deset let pred tem pa še enkrat več. In še to: pred šestimi leti je v Sloveniji 32 tisoč učencev po končani osnovni šoli nadaljevalo šolanje, danes pa znaša ta številka samo 24 tisoč! Poznanci razmer trdijo, da je do tega prišlo zaradi tega, ker se sedaj večje število mladih raje odloči za takojšnjo zaposlitev, kot pa za učenje.

Vzrok za manjše zanimanje za nadaljnje šolanje, še posebej v gradbeništvu, je poleg omenjenega tudi v nepravilnem vrednotenju dela v naši družbi. Čeprav smo že zdavnaj rekli, da mora biti kvalificirano in kreativno delo na prvem

mestu, je današnja praksa v mnogih okoljih popolnoma drugačna. Nelogično je namreč, da zidar s 13 leti delovne dobe pri nas zasluži 80.000 din, torej manj kot strojepiska z istim številom službenih let. Ni treba posebej omenjati, v kakšnih delovnih razmerah živi zidar in v kakšnih strojepiska. Zidarske so vsekakor slabše. In ker je stanje tako, se ne smemo čuditi, da večina staršev svoje otroke odvraca od modrih kombinezonov in jih raje usmerja k učenju lažjih, lepših, čistejših in seveda bolje plačanih poklicev.

Dokler ne bomo v praksi bolje vrednotili dela v nepo-

Število vpisanih učencev na srednje gradbene šole v Sloveniji

1975	2308	1979	2584	1983	1280
1976	2068	1980	2597	1984	1098
1977	2309	1981	1650	1985	1074
1978	2461	1982	1390	1986	1040

Iz dela ROS-a

Šesta seja IO ROS

Informacije o načrtovanju gradnji stanovanj, hidroenergetskih objektov, predvsem pa cest v SR Sloveniji v letošnjem in prihodnjih petih letih vlijavajo gradbencem nekaj več optimizma. Pretekla leta so bila sušna, zmanjševanje naložb je povzročalo, da je zaposlenih v tej panogi vse manj. Večina gradbenih organizacij je šele lani uspela ustaviti padanje dohodka in sredstev za osebne dohodke. To so gradbinci ugotovili na regijskih posvetih, ki jih je v preteklih mesecih pripravil republiški odbor sindikata gradbenih delavcev Slovenije, na seji izvršnega odbora pa so 28. januarja povzeli ugotovitve in sprejeli sklepe. Seja se je pričela s počastitvijo spomina na nedavno preminulega predsednika komisije za delo v tujini pri republiškem odboru Srečka Goloba iz mariborskega Konstruktorja.

Stanovanja, ceste in hidroenergetski objekti

V Sloveniji naj bi iz programa Zveznega izvršnega sveta o gradnji 30.000 stanovanj v letošnjem letu zgradili 3.700 enot, poleg tistih, ki so jih samoupravne stanovanjske skup-

sredni proizvodnji, do takrat ne pričakujemo izboljšanja. Zaman so vse naše parole, kajti človekovo razmišljanje je pogojeno z njegovim vsakodnevnim bivanjem. Ko vidi, da je mogoče lepše živeti z belim ovratnikom, potem je tudi njegov interes temu primeren. Posledice takšne usmeritve so lahko zelo boleče za celotno družbo. Kdo bo ustvarjal, če bomo vsi želeli biti v pisarnah. Menjajmo torej tudi v praksi našo usmeritev. Bolj vrednotimo predvsem delo, ki prinaša novo vrednost. Ko bomo to dosegli se bodo tudi učilnice ponovno napolnile.

IVICA TOMIČ

Ugotovitve z regijskih posvetov o gradbeništvu

Na regijskih posvetih o aktualnih vprašanih slovenskega gradbenišva, ki jih je v drugi polovici preteklega leta organiziral republiški odbor sindikata gradbenih delavcev, so ocenili, da je taka oblika v sedanjih družbenih in ekonomskih razmerah potrebna. Posveti niso bili zgolj posnetek razmer gradbenišva v posameznih regijah, temveč so pokazali tudi, kakšna je usposobljenost in pripravljenost delovnih organizacij in sindikata za reševanje nakopičenih težav in protislovij. To je uvodna ugotovitev iz poročila, ki sta ga pripravila predsednik Franc Bergine in sekretar Jernej Jeršan.

Kljub težkim gospodarskim razmeram se je slovensko gradbenišvo primerno organiziralo in gradbinci so poprijeli za vsako delo. Upadanje dohodka in ravni osebnih dohodkov pa so uspeli zaustaviti šele v preteklem letu. Skupna ugotovitev vseh posvetov je bila, da zmogljivosti gradbenišva niso bile izkoriščene (izjema je Gorenjska), zato pa si gradbinci želijo načrtnejše naložbene politike, ki ne bi zahtevala tehnoloških, organizacijskih in samoupravnih sprememb.

Pobud za reševanje težavnih razmer v gradbeništvu z združevanjem dela in sredstev na posvetih ni bilo slišati, pogosto pa je bila izrečena ocena, da v inflacijski evforiji gradbenišvo vleče krajši konec. Vzrok za slednje ni samo v dvigovanju cen reprovizivnega dela, ampak tudi v nelojalni konkurenci med delovnimi organizacijami, ki si pridobivajo delo za vsako ceno, ta pa po končani gradnji ne pokriva niti nastalih stroškov.

Zato se v sindikatu gradbenišva zavzemajo za dosledno uveljavljanje določil sporazuma in kodeksa obnašanja pri pridobivanju del. Merila morajo postati dobre reference, priporočila in ocena ustreznosti izvajalcev gradnje, vključno z upravljenostjo in strokovno usposobljenostjo kadrov.

ma in kodeksa obnašanja pri pridobivanju del. Merila morajo postati dobre reference, priporočila in ocena ustreznosti izvajalcev gradnje, vključno z upravljenostjo in strokovno usposobljenostjo kadrov.

Odras razmer v gradbeništvu je tudi v vse težji kadrovske situaciji, saj je primerno usposobljenih gradbincev iz leta v leto manj, slabša se starostna in izobrazbena struktura ter vpis na gradbene šole. V zvezi s tem je izvršni odbor ROS gradbenišva sprejel sklep, ki zahteva dosledno upoštevanje določil družbenega dogovora o kadrovske politiki, strokovno organiziran pristop k spremembam in dopolnitvam zakonodaje, ki ureja izobraževanje, in pravilno štipendijsko politiko.

Več naporov bo potrebno v bodoče usmeriti tudi v drugačno pojmovanje vrednotenja proizvodnega dela, pri tem pa upoštevati načela nagrajevanja po delu in resolucijsko sprejete usmeritve. Prednostna naloga sindikata na tem področju je usklajevanje samoupravnega splozuma dejavnosti in internih aktov ozdov ter premagovanje teženj po uravnilovki.

Analiza regijskih posvetov je bila povod za še nekatere predloge ukrepov. Le načrtna stanovanja racionalna zagotavlja večjo racionálnost in produktivnost ter angažira razvojne možnosti gradbenišva. Zato gradbinci zahtevajo hitrejšo ukrepanje pristojnih institucij, da bi lahko uresničile družbene usmeritve na področju stanovanjske gradnje. Metodologijo za oblikovanje cen v stanovanjski gradnji pa je potrebno dopolniti in spremeniti. Posebno pozornost zahtevajo tudi razmere v industriji gradbenega materiala in organiziranost projektnih organizacij.

Na posvetih se seveda niso dotaknili vseh področij, ki zadevajo gradbenišvo. Beseda pa je tekla še o aktivnosti občinskih sindikatov in občinskih gospodarskih zbornic v zvezi z reševanjem problematike gradbenišva. Ta je v različnih občinah različno močna, kar se odraža tudi v občinskih planih. Gradbenišvo je v večini primerov premalo povezano z razvojnimi možnostmi lastnega okolja in se mora čisto znajti samo.

Izvršni odbor je sprejel še predlog gradbenišva za letošnje leto. O nalogah pa bodo govorili tudi na plenumu, ki bo 10. marca letos.

SAŠO NOVAK

Aktivnosti za dan gradbinca Slovenije

Dan gradbincev Slovenije bo v Titovem Velenju 6. junija 1987. Organizator je skupaj z republiškim odborom sindikata delavcev gradbenišva Slovenije organizacija združenega dela GIP Vegrad, ki praznuje 40-letnico svojega obstoja. Pokrovitelj je glavni direktor DO mag. Muharem Bolič, dipl. inž. arch.

Kulturna srečanja gradbenih delavcev Slovenije se bodo odvijala od 2. do 6. junija 1987 v Titovem Velenju. Organizator in pokrovitelj je GIP Vegrad. V tem obdobju se bodo gradbinci predstavili z likovnimi, fotografskimi in literarnimi dosežki, nastopili bodo pevski zbori in godbe na pihala.

Predtekmovanja v posameznih športnih panogah, ki imajo kot letošnja aktivnost med gradbenimi delavci že tradicijo in strokovno organiziran pristop, se bodo v organizaciji in izvedbi več organizacij združenega dela odvijala po naslednjem razporedu:

21. marec — šah — organizator: SGP Stavbenik Koper

28. marec — namizni tenis — organizator: SGP SCT Ljubljana

11. april — streljanje — organizator: SGD Beton, Zagorje ob Savi

18. in 25. april — kegljanje — organizator: GIP Pionir Novo mesto

16. maj — balinanje — organizator: SGP Konstruktor Maribor

23. maj — odbojka — organizator: Salonit, Anhovo

30. maj — tenis — organizator: SGP Gradbenec Kranj

30. maj — mali nogomet — organizator: SGP Ajdovščina

Finale SIG se bo izvedlo na športnih terenih Titovega Velenja 6. junija 1987.

Proizvodna tekmovanja bodo izvedena pod pokroviteljstvom SGP Kograd Dravograd 6. junija 1987. Delavci navedene organizacije združenega dela v tem letu praznujejo 40-letnico svojega obstoja in delovanja.

Ob praznovanju dneva gradbinca Slovenije bo v Titovem Velenju svečana akademi-

ja s podelitvijo plaket in priznanj republiškega odbora sindikata delavcev gradbenišva Slovenije in Kavčičevih nagrad ter razglasitev rezultatov za proizvodne, kulturne in športne dosežke.

Pripravlja se izdaja kataloga, s katerim želimo podati prikaz aktivnosti v organizacijah združenega dela gradbenišva Slovenije.

DRUGI O PIONIR-JU

V čehoslovaškem časopisu VEČERNIK je bil objavljen članek pod naslovom »HOTEL ZA POL ROKA« (hotel v pol

leta) novinarja iz Bratislave Juraja Teveca. V prevodu ga v celoti objavljamo.

Hotel v pol leta

»Forum« v Bratislavi v dveh letih, vendar to ni rekord

V dveh letih hotel za več kot 500 gostov? Nemogoče! To je rok izgradnje za stavbo, katerega nam morajo do konca leta 1988 izpolniti s skupnimi močmi francoski in jugoslovanski gradbeniki. Hotel Forum v Bratislavi bo gotov v dveh letih. Nam se zdi ta rok nemogoč? Ali je to rekord rekordov?

Kje pa! Najhitreje se danes gradijo hotelski kompleksi in objekti ob morju, povsod tam, kjer živijo samo od turizma, kjer se mora vsaka investicija hitro obrestovati. O tem smo se prepričali letos v istrskem Novigradu, na severu jugoslovanske obale. V pol leta je zrastel hotel Maestral v zalivu, kjer je bilo predtem le kamenje, peščena zemlja in trava, izsušena od sonca.

Nismo mogli verjeti, da je mogoče tako hitro postaviti hotel s kapaciteto 750 postelj(!), toda kakor je razvidno iz naslednjih vrstic, so se pokazali še nekateri atributi kompleksnosti.

»Točno 6. januarja tega leta sem bil pri slavnostnem izkopu s strani slovenske firme Pionir Novo mesto, ki je prevzela gradnjo po sistemu ključ v roke. Prve goste smo povabili 4. julija. Prihajale so skupine iz tujine, glavni gostje. Vendar tudi individualni gostje, kateri pred sezono niso mogli dobiti niti prospekta. Bil je težko.

Stavba je rasla z vsakim dnem, tempo je bil fantastičen, zagrelost gradbene ekipe vredna občudovanja, dobavitelj je garantiral, da bomo v sezono že imeli odprt hotel,« govori sedaj že nasmejan upravitelj Maestrala Bruno Juriševič, po rodu iz Istre, nagovarja goste v italijanščini, francoščini, nemščini. Dobro govori tudi češko in slovaško. Celo življenje je delal v turizmu. Toda začel je od začetka.

Najprej je bil kuhar, natakar, šef strežbe, receptor, prevajalec in sedaj upravitelj. Toda prvič v novem hotelu. Zares je brez napake. Ima vse, kar spada k hotelu.

Objekt je izventipski, trokralni, s dispozičijsko rešitvijo, da ima 90% sob pogled z balkonov na morje. Sobe so enoposteljne, dvo in triposteljne ter apartmaji. Hotel A kategorije ima restavracijo s 750 sedeži, aperitiv bar, kavarno, taverno. Disko klub bodo odprli oktobra. Gostom je na razpolago pokrit bazen z ogrevano morskovo vodo, v trim kabinetu imajo goste na razpolago kolesa, telovadno orodje, v okolici hotela je dvanajst igrišč za tenis, rokomet, košarko in nogomet. Za vse to skrbi 120-članski personal. V novi sezoni naslednjega leta bodo dobili še 50 ljudi. To bo že vse gotovo, tudi lastna peščena plaža, edina daleč okolici. Ni čudno, saj gradbinci dovažajo pesek celo iz notranjosti.

Velik hotel in kratek rok gradnje. Z Maestralom se je hotelska kapaciteta v Novigradu dvignila za sto odstotkov. Je največji in z najpestrejšo ponudbo, in edini, ki je odprt vse leto. Ima vse: radiatorje v sobah, na hodnikih, povsod, lastno energetsko centralo in celo čistilno napravo za odpadne vode. Morje mora ostati čisto, turistična tovarna za 750 ljudi ne sme ogroziti življenjskega okolja Jadrana, kateri je

8. memorial Ivana Kočevarja

V organizaciji kegljaške sekcije pri sindikalnem športnem društvu PIONIR Novo mesto je bil izveden tradicionalni 8. memorial IVANA KOČEVARJA z udeležbo 10-članskih ekip v borbenih igrah.

Na tekmovalce smo povabili že tradicionalne ekipe, ki jih vabimo že nekaj let. Skupno je bilo povabljenih 16 ekip, in sicer 8 ekip delovnih organizacij s področja gradbeništva v Sloveniji, 6 regionalnih ekip športnih organizacij in ekip delovnih organizacij s področja Dolenjske, Posavja, Bele krajine in Kočevskega, ekipa organizatorja in ekipa veteranov s področja Novega mesta, nekdanjih sotekmovalcev pokojnega Ivana Kočevarja. Vse ekipe so svojo udeležbo tudi potrdile, žal pa se tekmovalci ni udeležila ekipa GIP GRADIS Ljubljana, ki je bila že dvakrat zmagovalec memorijala, in ekipa GIP BETON Zagorje.

Po dokaj mirnem začetku tekmovalci so se v prvem krogu v nastop in kot vsako leto doseglo vrhunec z nastopom zadnjih štirih ekip, ki so bile najboljše uvrščene na lanskem memorialu. Že v predzadnjem nastopu je sicer ekipa INGRAD Celje dosegla visok rezultat, nedosegljivih 896 kegljev, tako da je bil pred zadnjim nastopom zmagovalec že praktično odločen. Zato pa je potekala izredno ostra in izenačena borba med ekipami v zadnjem nastopu za uvrstitev na drugo mesto, v kateri je ekipa KONSTRUKTORJA Maribor uspelo v finalu izboriti le 2 keglja prednosti pred ekipo organizatorja.

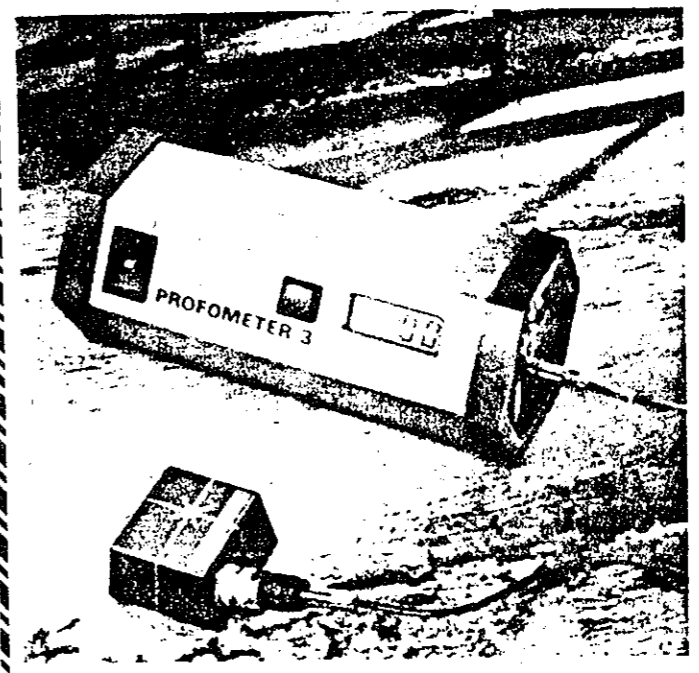
Glej tabelo!

V imenu vseh udeležencev VIII. memoriala IVANA KOČEVARJA je delegacija v sestavi: Hren Bogdan, Vukšinič Alojz in Štepec Ivan položila spominski venček na grob Ivana Kočevarja.

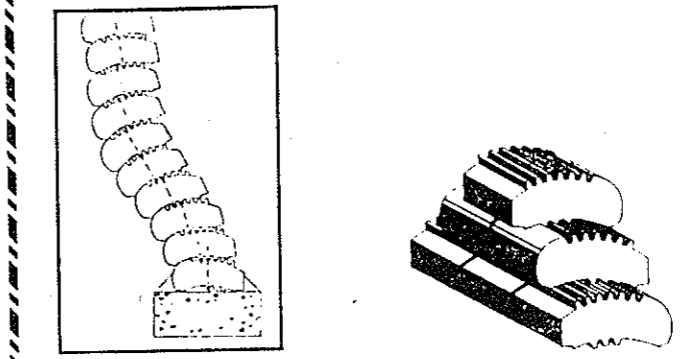
Otvoritveni svečanosti in podelitvi priznanj najuspešnejšim ekipam je kot vsako leto prisostvovala tudi pokojnikova žena Vida Kočevarjeva, ki je kapetanu zmagovalne ekipe ter kapetanu drugo in tretje

Zanimivosti iz stroke

4. **KATODNA ZAŠČITA ARMATURE** pred korozijo je še učinkovitejša z uporabo tanke titanove mrežice, ki se pri polaganju lahko prilagaja vsem oblikam in tako pokriva vso površino. Tako ščiti tudi razpokani beton. Uporablja se jo samostojno ali pa s tanko zaščitno betonsko prevleko. (CONCRET CONSTRUCTION 7/1986)

5. **LOKATOR ARMATURE** poišče armaturne palice v betonu in izmeri debelino zaščitne plasti betona (do 4 cm). Eno baterijsko polnjenje omogoča do 120 ur dela. (CONCRET CONSTRUCTION 8/1986)

6. **MONTAŽNI PODPORNİ ZID** sestavljajo betonski elementi, velikosti šir./viš./dol. = 35/5/30 cm, ki so zgoraj in spodaj nazobljeni ter ukrivljeni. Možna sta dva različna načina sestavljanja, s čimer dosežemo različne naklone in ukrivljenosti čelne površine ter dosegamo višine do 8 m. Zobje in utori pa zagotavljajo dober odpor horizontalnemu pritisku. (CONCRET CONSTRUCTION 8/1986)

Krško, 16. 12. 1986 KOCJAN EGON

Zanimivosti iz stroke zbira tehnična služba — posredujte jih tudi vi!

Sestavil: SLAVKO BAŠELJ

Tehniški podatki dimenzije:
skupna širina 2180 mm
višina — s kabino 2675 mm
višina — brez kabine 2115 mm
skupna dožnina 5420 mm
medosna razdalja 3000 mm
višina nad zemljo 380 mm
zunanji radij obračanja 5120 mm
notranji radij obračanja 3121 mm

valj:
premer 1400 mm
širina 2000 mm

motor:
zračno hlajeni disel motor TD F6L 912
moč po B DIN 6270 70 kw
2300 obr/min
maks. moč po SAE 80 kw, 2400 obr/min
max. št. obratov 2800 obr/min
št. cilindrov 6
rezervoar za gorivo 220 l

pogon:
motor poganja hidravlično črpalko s spremenljivim pretokom (menjanje možno v polnem obratovanju motorja).

pogonska os:
Deluje na principu samovklopa in je povezana z reduktorjem.

hitrost:
enaki pogoji pri vožnji: naprej — nazaj
1. prestava 0—5,4 km/h
2. prestava 0—13,5 km/H
potisk 48806 N
naklon 49% 26°

Voznik
Sedež voznika je ločen od glavnega okvira s pomočjo podstavkov iz gume, tako da je zmanjšan prenos vibracij in hrupa. Na voljo je baldahinasta ali zvočno izolirana kabina.

Dodatna oprema

Luči (spredaj in zadaj, signalne luči) po nemških cestnih pravilih, popolnoma zaprta zvočno izolirana kabina z bralci, ogrevalna in odmrzovalni sistem za kabino, baldahin, 8-dnevni časovni rekorder, okrogla luč, obširna garnitura orodja, zagozda za kolesa z držalom, asfaltna verzija s sistemom za pršenje in gladki-gumami.

vsem hidravličnim komponentam.
— Velika frekvenca kroženja nihanja na prednjem valju predstavlja 500% dodatnega vibracijskega pritiska, kar predstavlja maksimalen efekt dela.

— Komandni prostor upravljalca omogoča veliko preglednost in udobnost v izvedbi z zaprto kabino.

Hiter razvoj valjarjev v svetu je narekovalo tržišče, predvsem zaradi vse zahtevnejših procesov dela s ciljem, da se izdelavnji časi priprave terena zmanjšujejo. Klasični pogoni v sklopu transmisije z menjalniki in odgonom MNZ pogona togih sklopov in s samo statičnim pritiskom na trgu ne morejo konkurirati. Cena proizvoznje imenovanih ne odigra vloge konkurenčnosti, ki jo valjarji na hidrostatičen pogon kljub nekoliko zahtevnejši tehnologiji izdelave in s tem večje cene imajo. Vsem tem zahtevam, kjer se režim dela naglo menja, ima hidrostatičen pogon prednost, tega pa PV 45 nima.

Lastnosti so tele:
— kontinuirana sprememba števila vrtljajev brez prekinitvejša moči oz. vlečne sile,
— enostavna sprememba smeri gibanja,

— večja možnost v razporedu elementov na stroju,
— enostavna in stoodstotna zaščita elementov pred preobremenitvijo,
— enostavno zaviranje z zmanjšanjem dovoda fluida,
— delo pri optimalnem številu vrtljajev pogonskega motorja.

Ime proizvoda z znakom MBU Scheid PK-45 in dodatno Pionir je vsekakor prehod znanja in tehnologije od ZDA v ZRN in od sredine leta 1986 tudi do nas.

Bistveno in glavno vodilo licenčne proizvodnje je plasma proizvodov, šele nato raziskava in iskanje elementov, sklopov kot nadomestilo uvoza ob nespremenjeni funkciji delovanja.

Danes ob izdelavi dveh prototipov govorimo v kalkulacijskem obsegu z 28% uvoznih komponent vse ostalo je nabava YU, izdelava MKI, z udeležbo treh sektorjev, KI, ME, EI, in kooperacija.

Trenutno smo v stopnji dokončanja popolne konstrukcijske dokumentacije, v finalizaciji vseh šasijskih elementov, v izpisu tehnologije operacijskih listov za montažo in nabavo perečih pozicij, kar je vsekakor največja ovira za kompletažo.

se bodo odločili, da bodo dlje časa ali trajno ostali v armadi in ne samo tri leta. Ob ustreznem usposabljanju in prizadevanju lahko začasno delovno razmerje v JLA postane stalna zaposlitev z možnostjo napredovanja tudi do visokih činov.

Pogodbeni vojaki, kot je predvideno, bodo imeli enake pravice in dolžnosti kot druge vojaške osebe, pa tudi nekatere ugodnosti, lahko se bodo namreč odločili za službo v republiki ali pokrajini v kateri želijo živeti, poleg tega bodo imeli brezplačno stanovanje in vojašnice, v posebnih prostorih z ustreznim komfortom, ter brezplačno prehrano in obleko. Tisti, ki bi se poročili, bodo lahko poiskali stanovanje izven vojašnice, vendar bodo morali v tem primeru sami pokriti stroške za stanarino. Če upoštevamo vse te ugodnosti, je povsem razumljivo, da je možnost pogodbene službe v JLA zbudila veliko pozornost vojakov pa tudi širše javnosti. Poleg tega, da bo to možnost za zaposlitev številnih mladih ljudi, bo takšno služenje nedvomno prispevalo tudi k nadaljnji krepitvi obrambne sposobnosti države.

TOZD MKI VALJAR

Človeštvo z gradbeno operativno na čelu ime valjar pozna že več stoletij. Funkcija mu je do danes ostala ista, toda sistemi za opravljanje te funkcije s čim večjim učinkom so se naglo spreminjali in so nenehno v razvoju.

Osnovna funkcija vibracijskega valjarja je zbijanje vseh vrst materialov, predvsem nosilnih slojev površin, ki so izpostavljene obremenitvam. Efekt zbijanja ustvarja z delovanjem statičnih in vibracijskih sil prednjega valja.

Kombinirani vibracijski valjar PV-45 MBU odlikujejo naslednje lastnosti:

— Okvir šasije predstavlja kompaktno zglobno konstrukcijo, na katere prednji del je obšen vibracijski valj, zadnji pa predstavlja s pritrjeno osjo na pnevmatski pogon.

— Zračno hlajeni MNZ pogon tip TD F6L 912 ob minimalni porabi goriva in vzdrževanju daje potrebno moč za gibanje, vibracije in krmiljenje

SLO in DS

Vojaki po pogodbi

V začetku leta 1987 poteka natečaj za sprejem pogodbenih vojakov, prvi, odkar je pred dvema letoma pričel veljati novi zakon o oboroženih silah. To daje možnost mnogim mladim, ki med služenjem vojaškega roka ugotovijo, da ima vojaški poklic poleg težav tudi prednosti, in želijo ostati v armadi.

Sprejem pogodbenih vojakov naj bi ostal trajen način naročanja dela kadrov v oborožene sile, seveda pa tu ni mogoče govoriti o profesionalizaciji JLA. Eden od odločilnih razlogov za sprejetje predpisa o statusu vojaka po pogodbi je v velikem razvoju vojaške tehnike. Mladi, ki bodo po odsluženem vojaškem roku ostali v JLA, bodo lahko veliko strokovneje ravnali z različnimi vojaškimi sredstvi in tehniko, kar zagotavlja večjo trajnost in boljše kakovost vzdrževanja pa tudi uspešnejšo uporabo.

Vojaki, ki bodo podpisali pogodbo, sprva samo za tri leta, se bodo lahko odločili za dve vrsti nalog — starešinske in vojaške. Tisti, ki se bodo odločili za starešinski kader, bodo lahko dopolnili svoje znanje in se dodatno usposabljali v ustreznih šolskih centrih, opremljenih z najsodobnejšimi učili. Nekateri od njih bodo te šolske centre lahko obiskali tudi večkrat, zlasti če

G. S.

vedno vabil goste predvsem s čisto vodo in toplim soncem. Betonska konstrukcija na površini 18.000 m² se mogočno dviga nad zalivom. Ko bodo zrasli še travica in mogočni borovci, se bo hotel Maestral spojil z naravo, kakor da je tam že od nekdaj. Toda nam se še vedno zdi, kot da bi se dogajal gradbeni čudež. V pol leta zgraditi hotel, to ni kar tako, to se pri nas še ni zgodilo. (JURAJ TEVEC)

Prevedel: JANEZ MERVAR

NOVI LIST iz Reke pa... Proboj 'Pionira' na riječko tržište

RIJEKA, 10. veljače — U suradnji s »Brodmaterijalom«
danas je u Klubu prireditelja prezentiran proizvodni program Industrijsko-gradevinske radne organizacije »Pionir«
iz Novog Mesta. U sklopu izložbe prikazan je film kojim su posebnostima prikazana najveća dostignuća »Pionira«
u građevinarstvu u zemlji i u inozemstvu, a posebno u izgradnji turističkih objekata, jer je u toj oblasti ta građevinska radna organizacija jedna od najjačih u našoj zemlji. Međutim, djelatnost »Pionira«
je vrlo široka, od projektiranja do građevinskih radova koji počinju iskopavanjem sjunka, a završavaju uredjenjem interijera. Osim toga, organizirana je proizvodnja građevinskih elemenata, izrada drvenih proizvoda kao što su preklapna i »harmonika«
vrata, proizvodnja zidarsko-tehničke keramike i kaljevitih peći, izrada električnih proizvoda i aparata, te još mnogih drugih proizvoda. Prezentacijom svojih proizvoda u Rijeci, posebno asortimanom koji je na našem području manje poznat, »Pionir«
je imao intenciju da ponudu svojih proizvoda obogati i na ovom području. S obzirom na to da s »Brodmaterijalom«
održava dugogodišnju poslovnu suradnju, ti će se proizvodi naći u nekoliko prodavaonica te trgovinske radne organizacije, što će obogatiti ponudu i nekim proizvođačima koji se do sada nisu mogli naći na tržištu.

(Nadaljevanje s 1. strani)

- Končni rezultati pa so naslednji:
1. INGRAD CELJE
  2. KONSTRUKTOR MARIBOR
  3. PIONIR NOVO MESTO
  4. PARTIZAN BREŽICE
  5. KEGLJAŠKI KLUB KRŠKO
  6. BORAC NOVO MESTO
  7. ŽELEZNIČAR NOVO MESTO
  8. GROSUPLJE GROSUPLJE
  9. ZIDAR KOČEVJE
  10. OBNOVA CELJE
  11. SCT LJUBLJANA
  12. IMV NOVO MESTO
  13. VETERANI NOVO MESTO
  14. NOVOTEKS NOVO MESTO

(435 + 461) 896 kegljev
(401 + 430) 831
(395 + 434) 829
(385 + 432) 817
(407 + 405) 812
(391 + 382) 773
(388 + 350) 738
(366 + 381) 717
(352 + 359) 711
(350 + 360) 710
(342 + 338) 680
(312 + 358) 670
(336 + 318) 654
(293 + 320) 613

uvrščene ekipe predala pokale v trajno last.

Tekmovanje je bilo tokrat izvedeno na kegljišču Doma JLA v Novem mestu in ne na kegljišču Loka kot doslej. Kegljische na Loku je bilo v času razpisa tekmovanja neuporabno in tudi od lastnika kegljišča ni bilo mogoče dobiti nobenih zanesljivih in obvezajočih zagotovil, da bo kegljišče do predvidenega roka za tekmovanje usposobljeno za normalno tekmovanje. Odločitev je bila povsem na mestu, saj smo že v preteklih letih imeli veliko težav pri izvedbi tekmovanj, v letošnjem letu pa tekmovanja sploh ne bi bilo mogoče izvesti oziroma dokončati v optimalnih rokih, kot se je dejansko pokazalo ob izvedbi tekmovanj v okviru DSI občine Novo mesto.

Naša ekipa je z osvojitvijo tretjega mesta dosegla boljši uspeh od pričakovanega. Dejstvo je, da zaradi okvare kegljišča Loka ekipa ni mogla ustrezno trenirati niti ni bila izvedena občinska liga v borbenih igrah. Tako je ekipa v jesenskem delu prvič nastopila na tekmovanju 10-članskih ekip, pa še to okrnjena, saj zaradi tekmovanja v II. republiški ligi ni mogel nastopiti naš najboljši tekmovalac Franc Zidanek.

Vsem tekmovalcem izrekam zahvalo za udeležbo in iskrene čestitke ob doseženem tekmovalnem rezultatu in še posebej ob uvrstitvi, z osvojitvijo tretjega mesta.

Glede na vsakoletne težave pri organizaciji tekmovanja zaradi obilice tekmovalnih in ostalih programov v decembru se je organizator odločil na spremembo termina tekmovanja. Tekmovanje bo v prihodnje vsako tretjo soboto v novembru in ne več na drugo soboto v decembru. Smatramo, da bomo na ta način še bolj učinkoviti pri izvedbi tekmovanja in si zagotovili polnoštevilno udeležbo ekip v najmočnejših sestavah, hkrati pa se izognili tudi drugim organizacijskim težavam.

Športniki kegljači smo tako ponovno dostojno proslavili naš vsakoletni najdražji tek-

movalni dan in tako v imenu delovne organizacije PIONIR počastili spomin na našega velikega vzornika, športnika in prijatelja. Lik Ivana Kočevarja in njegove zasluge za razvoj delovne organizacije in športa naj nam bodo svetel zgled za dobro in vztrajno delo na področju dela in športa.

IVAN ROVAN

živa kronika

V času od 16. 1. do 15. 2. 1987 je prišlo v tozdih Keramika, TKI, PB in DSSS do naslednjih kadrovskih sprememb: delovno razmerje so sklenili: DSSS: Marjetka Dragman — gimnazijski maturant Vlado Koritić — gradbeni tehnik — premestitev iz tozda Togrel Keramika: Miran Kremesec — modelar Siniša Milojević — gradbeni tehnik — premestitev iz tozda TKI

delovno razmerje so prekinili: PB — Lili Žnidaršič — dipl. inženir gradbeništva DSSS: Karel Hacc — dipl. gradbeni inženir Marjeta Jenko — komercialni tehnik

TKI: Marko Koščak — dipl. gradbeni inženir

iz JLA se je vrnil: Keramika: Alojz Kebelj — keramik MAJDA ZUPANČIČ

Kadrovske spremembe v tozdu Gradbeni sektor Novo mesto v januarju in februarju 1987:

delovno razmerje so sklenili: 1. Sabid Aljagić — tesar 2. Asim Alagić — zidar 3. Bečir Hasančević — delavec 4. Semir Kahrmanović — delavec 5. Šefkija Mahmić — natakar 6. Suvad Mahmić — delavec 7. Milivoje Mišić — zidar 8. Emin Topčagić — delavec

iz JLA sta se vrnila: 1. Aleksander Vovk — zidar 2. Roman Rešetič — zidar

delovno razmerje je prenehalo:

1. Marjan Knafelj — zidar 2. Matjaž Knafelj — zidar 3. Ciril Kovač — zidar — umrl 4. Luka Tepić — v DS DS

v JLA so odšli: 1. Rifet Badić — zidar 2. Avdo Kamenčič — delavec 3. Abdulah Bečirević — delavec

upokojili so se: 1. Janko Radaković — delavec 2. Smail Kotorić — delavec 3. Marjan Kraševac — zidar 4. Milan Ravbar — zidar 5. Jože Femec — zidar 6. Dževad Zilić — čuvaj

TOZD MKI

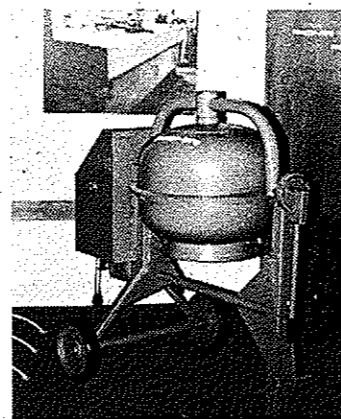
DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI: 1. Pšeničnik Franc — ključavničar

IZ JLA SO SE VRNILI: 1. Papež Darko — avtoklepar 2. Krese Robert — avtoličar 3. Filipčič Milan — elektroinstalater 4. Kozoglav Silvo — monter ogrevalnih naprav 5. Pavlin Darko — elektroinstalater 6. Godina Jože — elektroinstalater 7. Kos Dušan — avtoelektrikar 8. Kovačič Peter — avtoelektrikar 9. Gerdenc Alojz — avtomehanic 10. Bizovičar Robert — avtomehanic 11. Mlakar Roman — skladiščnik

V JLA JE ODŠEL: 1. Klobučar Andrej — avtomehanic

DELOVNO RAZMERJE SO PREKINILI:

1. Ackov Dimče — elektrotehnik 2. Zuber Milenko — elektroinstalater 3. Mihalič Jože — strojnik 4. Leščanec Jože — šofer 5. Zupančič Janez — tehnični vodja 6. Zupančič Jože — elektroinstalater 7. Kastelic Alojz — pomočnik direktorja za komerc. področje 8. Medle Mirko — monter prezračevalnih naprav 9. Hrabar Franc — strugar

TOZD ZA ZAKLJUČNA DELA METLIKA

Delovno razmerje je decembra 1986 prenehalo naslednjim delavcem: 1. Vraničar Anton — klepar KV II — 6. 12. 1986 2. Prijanovič Alojz — šofer-nab. ref. — 8. 12. 1986 (invalid. upokoj.) 3. Bajić Radislav — kamnosek-prirav. — 30. 11. 1986

V JLA so decembra odšli naslednji delavci:

1. Muharemović Remiz — klepar KV II — 30. 11. 1986 2. Huskić Jasmin — klepar-pripravnik — 7. 12. 1986 3. Jusić Šemso — klepar KV II — 11. 12. 1986 V januarju 1987 je sklenil delovno razmerje Parić Rasim — klepar KV II — 13. 1. 1987

PIONIR

Pionir je glasilo kolektiva GIP PIONIR Novo mesto. Izhaja 3krat mesečno v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica: Katjuša Borsan, namestnik Danila Jenko TOZD LO, člani uredniškega odbora: Stelka Šega (Gradbena operativa Novo mesto), Vera Hiti (Gradbena operativa Ljubljana), Ida Slapšak (Gradbena operativa Krško), Branko Lavrenčič (Togrel), Boško Živković (Gradbena operativa Zagreb), Drago Popović (gradbena operativa Metlika), Smilja Kos (Keramika in zaključna dela), Lilijana Žnidaršič (Projektivni biro), Marija Jurek (Mehanizacija, kovinarstvo, instalacije), Andreja Pavlič (Interni banka), Polona Mlinar (Skupne službe).

Naslov uredništva: PIONIR, glasilo kolektiva GIP Pionir, 68000 Novo mesto, Kettlejev drevored 37. Ureditev, slaven, montaža in filmi: DIC Novo mesto. Tisk v Tiskarni Novo mesto.

Letnik XXI.
25. april 1987
številka 3/197

PIONIR

glasilo kolektiva gip pionir novo mesto

Našo delovno organizacijo so v tem mesecu obiskali predstavniki sindikata med njimi član predsedstva Zveze sindikatov Jugoslavije Anđelko Vasić, član predsedstva zveze sindikatov Slovenije Janko Golaš s strokovnimi sodelavci, predsednik medobčinskega sveta Zveze sindikatov Jože Mozetič in drugi. Med pogovorom je beseda tekla o gospodarjenju in posledicah nedavno sprejetih ukrepov Zveznega izvršnega sveta. Tovariš Vasić je med drugim dejal: »Zahvaljujem se za tako prijeten sprejem. Preko filma smo videli vašo referenco, videli rezultate vaše DO, saj nam je poznano, da pionirjevi gradbinci delo opravijo kvalitetno in v dogovorjenem roku. Zato se vam ni treba bati, da bi ostali brez dela v teh, za gradbenike še posebej težkih časih... (Borsan)

Nove gradbene tehnologije v GIP Pionir

V okviru zimskih izobraževalnih seminarjev za tehnični kader naše delovne organizacije smo delavci tehnične službe pripravili predavanja z diapozitivni na temo nove gradbene tehnologije v GIP Pionir. Da bi bili tudi ostali delavci seznanjeni z novostmi, smo v tem članku pripravili kratek povzetek predavanj.

Največji korak naprej v novih gradbenih tehnologijah smo v prejšnjem letu napravili na področju opažnih tehnologij. V gradbeno operativno smo uspešno vpeljali opažni sistem PIONIR — 2000, poenotili pa smo tudi opažne sisteme v celotni delovni organizaciji. Prezrez opažnih tehnologij lahko podamo v naslednji obliki:

— TUNELSKO OPAŽE (tipa OUTINORD) bomo še naprej uporabljali v gradbeni obliki, saj predstavljajo najracionalnejšo obliko gradnje na področju stanovanjske in hotelske izgradnje.

— PIONIR — STANDAR, že uveljavljeni opažni sistem je uporaben za »razgibanje« stanovanjsko in hotelsko gradnjo.

— PIONIR — 2000, novo razvit opaž po vzoru zahodnih opažnih sistemov. Uporaben je za opažnje vseh gradbenih elementov — temeljev, sten,

stebrov, nosilcev in plošč. Opažni sistem PIONIR — 2000 se uspešno uveljavlja v gradbeni operativi in bo prevzel prvo mesto med opažnimi sistemi.

— OPAŽNI ELEMENTI TEMELJEV, izdelani iz obrabljenih tunelskih opažev.

— OPAŽ PLOŠČ Z AKRILNIMI KASETAMI je tehnološko novo razvit opaž križem armiranih plošč, uporaben predvsem za večetažne poslovne in tovarniške objekte.

Pri opažnih tehnologijah moramo omeniti še računalniško vodeno informacijo o zasedenosti in prostih kapacitetah opažev. Na ta način imajo gradbena operativa in tehnologi v pripravi preko terminalov stalno na voljo navedeno informacijo.

Lani smo v Pionirju nabavili DYNAPAC opremo za strojno izdelavo estrihov, platojev in voziščnih površin. Opremljeni smo z vibriranimi letvami dolžine 4,5 in 6 m in z gladilci za beton. Navedena oprema se je odlično uveljavila na naših gradbiščih v Libiji, kjer smo izdelali več deset tisoč m² platojev. Za uspešno uveljavitev smo v tehnični službi izdelali podrobna navodila za uporabo opreme in kvalitetno izdelavo betonskih platojev. Tehnološki službe so usposobljeni za delo z opremo in pomagajo operativi pri vpljavi opreme v proizvodnjo.

Na področju strojnega ometavanja smo napravili korak naprej. Strojno ometavanje s strojem PUTZMEISTER P-13 se je uspešno uveljavilo v TOZD GŠ Krško, kar je zasluga specializirane skupine v okviru tozda. Za ostale tozde smo pripravili tehnološka navodila in usposobili tehnologe za pomoč pri vpljavi strojnega ometavanja. V letošnjem letu bomo za množičnejšo strojno izdelavo ometov nabavili še dva nova stroja PUTZMEISTER P-13.

Skupaj s KRKO TOZD Izolacije smo v lanskem letu razvili in izdelali prototip nove debeloslojne fasade tipa PIONIR — NOVOTERM. Nov tip fasade je v primerjavi z DEMIT fasado kvalitetnejši in cenejši, hkrati pa jo s strojem PUTZMEISTER P-13 lahko

(Nadaljevanje na 2. strani)

Slavko Guštin — novi predsednik

Na skupščini Medobčinske gospodarske zbornice za Dolejnsko, šestega marca letos, je bil za novega predsednika izvoljen predsednik PO naše delovne organizacije Slavko Guštin, za podpredsednika pa Plavec iz novomeške KRKE in Miro Štimac iz metliške BETI.